

Hjalmar Jacobsen, fyrrverandi rakstrarleiðari hjá SEV:

Rættast at útbyggja Veðranes fyrst

Men tað er eisini ein spurningur, um ikki Ljósádalur nærhendis Funningi, hevði verið sera vælegnaður til umrøddu vatnorkuútbygging sigur fyrrverandi rakstrarleiðari hjá SEV

— Eftir minum tykki er tað rættast at útbyggja vatnorkuna á Veðranesi fyrst tí her hava vit møguleikar at fáa mest orku burturúr.

Hetta sigur Hjalmar Jacobsen, fyrrverandi rakstrarleiðari hjá SEV á elverkinum á Strond í Klaksvík.

Hjalmar Jacobsen hevur gjølla fylgt við tí drúgva orðaskiftinum um vatnorkuútbyggingina hjá SEV og hevur so sum eisini gjørt sær sína hugsan um hetta stóra mál.

Metingar hansara byggja á 40 ára royndir m.a. innan vatnorku. Tað hevur annars eisini verið frammi í kjakinum at byggja vatnorkuna út í norðara parti av Eysturoynni, nærhendis Funning, Ljósádal. Tað heldur Hjalmar ljóðar sera áhugavert.

Fallhæddin avgerandi

Hann sigur annars, at vit fáa mest orku burtur úr vatni, har fallhæddin er stør eitt nú upp í 300 metrar. Tað er hon m.a. á Veðranesi, har tosað hevur verið um at leggja eitt vatnorkuverk.

Hjalmar sigur, at tað er rættiliga eyðsæð — um vit skulu samanbera Eiðisvatn og Veðranes — at vit fáa meira burtur úr við at byggja vatnorkuna út á Veðranesi heldur enn við Eiðisvatn. Hetta grundar hann just á fallhæddina har.

Vit skulu t.d. brúka somu vatnmongd til at framleiða 2 kWh á Veðranesi, sum vit skulu brúka til at gera bert 1 kWh við Eiðisvatn.

Hjalmar sigur víðari, at royndirnar norðuri á Strond í Klaksvík vísa, at við eini byrking, sum liggur niðanfyrir 1% av

samlaðu vatnmongdini, ber til at útnýta millum helvt og 3/4 av vatninum.

Nýttast bert helvt av vatni

Samanbera vit hesar royndir við Veðranes, so merkir tað, at ein við eini heilt litlari byrking á Veðranesi hevði kunnað útnýtað meira enn helvtina av vatninum har. Og tann helvtin ger líka nógva nýttu sum alt tað vatnið, ið skal fæst til Eiðisvatn, leggur Hjalmar aftrat.

Og vit kunnu eisini siga tað á ein annan hátt, nevniliga: at okkum nýtist bert helvtina av vatninum á kraftstöð á Veðranesi fyrri at gera somu nýttu sum tá alt vatnið verður ført til Eiðisvatn.

Út frá hesum metingum skuldi tað ikki verið so altavgerandi og neyðugt at hava eina so stóra goymslu sum Eiðisvatn. Hjalmar sigur hetta út frá teimum royndum teir hava havt á Strond, har goymslan ikki er serliga stór.

— Men hvi halda menn tá so fast við Eiðisvatn?

— Tí skal eg ikki svara. Men sjálvandi er tað givið, at tað liggja góðir goymslumøguleikar í Eiðisvatni. Sjálvur haldi eg so kortini, at Veðranesloysnin hevði verið tann besta.

Hann visir eisini á, at fer SEV undir at gera ta stóru byrkingina við Eiðisvatn, so má hetta takast sum, at ætlanin er at færa alt vatnið, eisini tað á Veðranesi, í Eiðisvatn, tí annars er eingin orsök til at gera goymsluna, Eiðisvatn, so stóra.

Vinnan verður skerd

Og tað er her, at Hjalmar Jacobsen enn einaferð

setir spurnartekin við Eiðisvatn. — Eg beri ótta fyrri, sum tað eisini hevur verið ført fram í bløðunum, at vinnumøguleikarnir báðumegin Eysturoynna, í Funningsfirði og í Sundalagnum fara at verða skerdir av væntandi feskum vatni.

Hjalmar heldur, at hendingin í 30-unum, tá alt livandi í Funningsfirði doyði av væntandi vatntilrenning og øðrum orsökum eigur at fáa okkum at hugsa okkum væl um, áðrenn vit nu taka alt vatnið og færa tað í Eiðisvatn.

— Eg kann eisini minnast, hvat hendi, tá sunðið millum Eysturoynna og Streymoyinna varð typt undir gerð av brúnni. Tá doyði allur fiskur har í nánd.

Eg haldi tí, at tað er betonkiligt at lata allar okkara áir renna út í Eiðisflógva, soleiðis at tað nógva feskvatnið, sum annars rennur út í alíokini í Sundalagnum og í Funningsfirði, verður tikið burt.

Prisurin fer neyvan at halda

Hjalmar er eisini eitt sindur ivingsarsamur um prisin á útbyggingini av vatnorkuni. Fyri tað fyrsta setir hann spurnartekin við mannagongdina, har eitt felag, Højgaard & Schultz, sleppur at gera eitt so stórt arbeiði uppá rokning.

— Og hvat tí prisinum viðvikur, so vita vit, at hann vanliga ikki heldur tá avtornar. Hjalmar visir her til fyrstu útbyggingina í Vestmanna. Tá varð mett, at alt arbeiði, eisini við at seta streym til øll hús í Eysturoynni, Vágoyinni og Streymoyinni, skuldi kosta 15 mill. kr.

Men tá arbeiði var komið hartil, at streymurin stutt og greitt bert rakk norður til brúna í Sundalagnum og nógvar bygdir vóru eftir, sum annars vóru við í kostnaðarmetingini, vóru allir pengarnir uppi.

— Eg loyvi mær tí at javst í, at eitt slíkt stórt arbeiði sum hetta, har høvuðsentreprenørurin ger arbeiði fyrri timalon, kemur at svara til metta prisin.

Hjalmar visir eisini til Berdal, sum siga, at prisurin fer ikki at halda. — Eg vænti, at tað kemur so mikið drag í hesa útbygging, at tað verður neyðugt at keypa ein motor aftrat til Sundsverkið beinanvegin, leggur hann aftrat.

Alimøguleikarnir í Funningsfirði verða nógv skerdir, um alt vatnið skal fæst í Eiðisvatn heldur Hjalmar Jacobsen

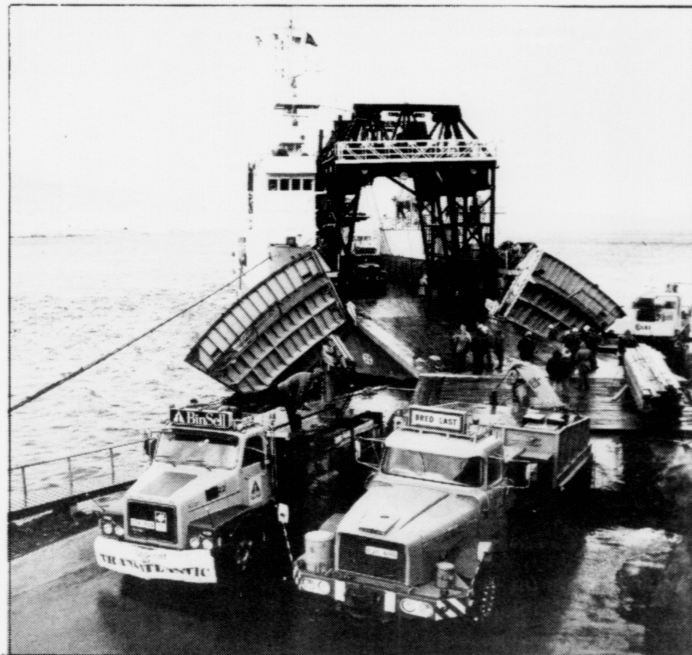
Fara at taka allar áir

— Eg vildi tí mælt til, at ætlanin verður broytt soleiðis at sett verður á Veðranes istaðin. Higani fara vit eisini at fáa virðismiklar royndir, sum kunnu vera vegleiðandi fyrri tað, vit skulu gera aftaná. Gera vit nú harafturimóti klárt til eina 20 metrar høga byrking við Eiðisvatn, so hava vit eisini forpliktáð okkum til at taka allar áir í Eysturoynni og færa tær til vatn-

ið. Hetta fer ikki bert at taka feska vatnið frá firðunum, men tað fer at gera teir mongu tunnarnar.

Hjalmar Jacobsen sigur at enda, at tað er spell, at tað ikki hevur verið meira orðaskifti um hetta so stóra mál. — Eg meini, at tað hevur verið eitt stórt tap fyrri SEV, at teir ikki hava viljað tosað meira um hetta projektið.

jan

Hjalmar Jacobsen heldur, at tað kemur so mikið drag í vatnorkuútbyggingina, at ein motorurin eigur at verða keyptur til Sundsverkið beinanvegin. Á myndini, lótan, tá tann stóri motorurin kom á Sund